

Jeugddelinquentie en gewetensontwikkeling

Conceptualisering, diagnostiek en behandeling

Leonie le Sage, Hedy Stegge en Jan Steutel (Redactie)

De ACK-reeks wordt verzorgd door het Amsterdams Centrum voor Kinderstudies, een interfacultair onderzoeksinstituut waarin onderzoekers samenwerken van de Faculteit der Psychologie en Pedagogiek, de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en de Faculteit der Geneeskunde aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Deze samenwerking betreft vraagstukken inzake (stoornissen in) opvoeding en ontwikkeling en meer in het bijzonder inzake de verhouding tussen belangen, rechten en plichten van kinderen, ouders en samenleving. In de ACK-reeks worden deze vraagstukken vanuit theoretisch, praktisch en/of beleidsmatig perspectief op interdisciplinaire wijze belicht. (www.ack.vu.nl)

Redactie:

Prof. mr. M.V. Antokolskaia (personen- en familierecht)

Prof. dr. Th. Doreleijers (kinder- en jeugdpsychiatrie)

Dr. Th.A.M. Graas (directeur ACK)

Prof. dr. J.M. Koot (ontwikkelingspsychologie en –psychopathologie)

Dr. J. Oosterlaan (klinische neuropsychologie)

Prof. dr. C. Schuengel (orthopedagogiek)

Jeugddelinquentie en gewetensontwikkeling

Conceptualisering, diagnostiek en behandeling

Leonie le Sage, Hedy Stegge en Jan Steutel (red.)

ISBN-10: 90 6665 778 2

ISBN-13: 978 90 6665 778 6

NUR 824

© 2006 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 257, 1000 AG Amsterdam) te wenden.

Inhoudsopgave

Inleiding

Leonie le Sage, Hedy Stegge en Jan Steutel 7

De gewetensontwikkeling van jeugdige delinquenten in diagnose en behandeling

Leonie le Sage 14

Emotie en gewetensvorming

Hedy Stegge 33

Seksuele opvoeding en de deugden van respect en zorg

Jan Steutel 52

De MOL graaft naar het geweten: een nieuw meetinstrument

Jan Hendriks, Esther Rutten, Geert-Jan Stams en Daan Brugman 66

Gewetensvorming bij jeugdige zedendelinquenten

Ruud Bullens 79

Schouder aan schouder: morele ontwikkeling op de Glen Mills School

Bas Vogelvang 93

Over morele ontwikkeling bij jongeren met een ontwikkelingsachterstand

Jan van Westerlaak 113

Competentievergroting, uitgangspunten en nieuwe ontwikkelingen

Wim Slot 129

Functionele gezinstherapie: een beter geweten van jeugdige delinquenten door een betere band met ouders?

René Breuk 153

Over de auteurs 173